

Český telekomunikační úřad

se sídlem Sokolovská 219, Praha 9

poštovní příhrádka 02, 225 02 Praha 025

Praha 21.6.2017

Čj. ČTÚ-72 310/2016-603

Na základě rozkladu, který podala dne 7. 6. 2016 obchodní společnost **O2 Czech Republic a.s.**, IČO 601 93 336, se sídlem Za Brumlovkou 266/2, 140 00 Praha 4 - Michle, podle § 152 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „*správní řád*“), proti výrokům II. a III. rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu, odboru pro oblast Praha ze dne 1. 6. 2016, čj. ČTÚ-88 767/2015-631/VI. vyř. - ŠtZ, o návrhu obchodní společnosti [redacted] proti účastníkovi, kterým je pan [redacted] IČO [redacted] se sídlem [redacted] na uhrazení dlužných cen za poskytnutou službu elektronických komunikací u telefonních stanic č. [redacted] č. [redacted] č. [redacted] a č. [redacted] za zúčtovací období od 8. 10. 2012 do 7. 6. 2013 a vyúčtovaných smluvních pokut v celkové výši 60.050,19 Kč s příslušenstvím, vydávám podle § 123 odst. 1 a § 129 odst. 1 a 4 zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen „*zákon o elektronických komunikacích*“), a po projednání v rozkladové komisi ustavené podle § 152 odst. 3 správního řádu toto

rozhodnutí:

- I. Podle § 90 odst. 5 správního řádu se rozklad zamítá a napadené výroky II. a III. rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu, odboru pro oblast Praha ze dne 1. 6. 2016, čj. ČTÚ-88 767/2015-631/VI. vyř. - ŠtZ, se potvrzují.
- II. Žádnému z účastníků se náhrada nákladů řízení o rozkladu nepřiznává.

Odůvodnění:

Obchodní společnost **O2 Czech Republic a.s.**, IČO 601 93 336, se sídlem Za Brumlovkou 266/2, 140 00 Praha 4 - Michle (dále jen „*navrhovatel*“), podala dne 29. 12. 2015 k Českému telekomunikačnímu úřadu návrh na zahájení správního řízení proti účastníkovi, kterým je pan [redacted] IČO [redacted] dle návrhu sídlem [redacted] [redacted] (dále jen „*odpůrce*“), o uložení povinnosti uhradit dlužné ceny za poskytnutou službu elektronických komunikací u telefonních stanic č. [redacted] č. [redacted] č. [redacted] a č. [redacted] za zúčtovací období od 8. 10. 2012 do 7. 6. 2013 a vyúčtované smluvní pokuty v celkové výši 60.050,19 Kč s příslušenstvím.

Smluvní vztah byl sjednán s obchodní společností Telefónica Czech Republic, a.s. S účinností ke dni 21. 6. 2014 došlo ke změně obchodní firmy navrhovatele z Telefónica Czech Republic, a.s. na O2 Czech Republic a.s.

Navrhovatel opírá svůj nárok na zaplacení dlužných cen o smluvní vztah vzniklý na základě O2 Mobilních hlasových služeb a O2 Mobilního internetového připojení (dále jen „smlouvy“) ze dne 11. 9. 2012. Součástí těchto smluv byly i Všeobecné podmínky navrhovatele (dále jen „VP“), které se staly součástí smluv odkazem na ně ve smlouvách. Dne 15. 5. 2012 uzavřel navrhovatel s odpůrcem Rámcovou dohodu (dále jen „RD“). Prostřednictvím RD se navrhovatel zavázal poskytnout odpůrci zvýhodněné podmínky při poskytování telekomunikačních služeb a odpůrce se zavázal, že jeho průměrná měsíčně vyúčtovaná částka neklesne pod částku ve výši 4.000,- Kč bez DPH. Dle čl. 3.4 RD vyhodnocuje navrhovatel splnění závazku odpůrce vždy za tři po sobě jdoucí zúčtovací období. Pokud v tomto sledovaném období účastník (odpůrce) svůj závazek nesplní, je povinen uhradit navrhovateli smluvní pokutu ve výši rozdílu mezi minimální částkou za sledované období a částkou skutečně vyúčtovanou ve sledovaném období. Odpůrce přestal platit navrhovateli ceny za poskytnuté služby, a proto navrhovatel suspendoval poskytování služeb a následně ukončil smluvní vztah. Navrhovatel evidoval ke dni podání návrhu vůči odpůrci dluh v celkové výši 60.050,19 Kč. Tato částka je složena z dlužných cen za poskytnutou službu elektronických komunikací, smluvních pokut vyúčtovaných dle čl. 13.7 VP a smluvní pokuty ve výši zbývajících minimálních měsíčních plnění (dále jen „MMP“) splatných do konce sjednané doby trvání MMP vyúčtované dle čl. 3.5 RD. K návrhu byly přiložena kopie smluv, kopie RD, kopie VP, kopie vyúčtování smluvních pokut a kopie dlužných vyúčtování.

Správní řízení bylo Českým telekomunikačním úřadem, odborem pro oblast Praha (dále jen „správní orgán I. stupně“) zahájeno ve smyslu § 44 odst. 1 správního řádu dnem, kdy návrh došel správnímu orgánu. Současně byli účastníci řízení poučeni o svých procesních právech.

Po provedeném dokazování a zhodnocení zjištěných skutečností vydal správní orgán I. stupně dne 1. 6. 2016 rozhodnutí čj. ČTÚ-88 767/2015-631/VI. vyř. - ŠtZ, kterým ve výroku I. uložil odpůrci povinnost uhradit navrhovateli dlužnou cenu za poskytnutou službu elektronických komunikací u telefonních stanic č. [REDAKCE] č. [REDAKCE] č. [REDAKCE] a č. [REDAKCE] za zúčtovací období od 8. 10. 2012 do 7. 5. 2013 a vyúčtované smluvní pokuty v celkové výši 48.583,19 Kč s příslušenstvím. Ve výroku II. nevyhověl části návrhu na uhrazení dlužných cen za smluvní pokutu za nedodržení minimálního měsíčního plnění (dále jen „MMP“) v celkové výši 11.467,- Kč s příslušenstvím. Výrokem III. byla odpůrci uložena povinnost uhradit navrhovateli náhradu nákladů řízení ve výši 1.485,26 Kč.

V odůvodnění správní orgán I. stupně uvedl, že ze spisového materiálu vyplývá suspendace všech telefonních stanic, což je zřejmé z doloženého vyúčtování za zúčtovací období od 8. 4. 2013 do 7. 5. 2013 – v něm byly oproti předchozím vyúčtováním pravidelné poplatky (paušál) účtovány pouze za část zúčtovacího období (8. 4. 2013 – 8. 4. 2013). V následujícím vyúčtování již pravidelné poplatky účtovány nejsou a došlo pouze k doúčtování do výše MMP. Avšak tím, že poskytovatel omezil poskytování služeb, znemožnil odpůrci využívání sjednaných služeb, a tím dosažení sjednaného MMP. Proto nelze navrhovateli přiznat částku ve výši 11.467,- Kč vyúčtovanou jako smluvní pokutu za nedodržení MMP.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 129 odst. 4 zákona o elektronických komunikacích.

Proti výše uvedenému rozhodnutí podal navrhovatel v zákonné lhůtě rozklad, ve kterém napadá výroky II. a III. rozhodnutí správního orgánu I. stupně. V rozkladu konkrétně uvádí, že pokud sám účastník služby nečerpá, případně způsobí, že služby nemůže čerpat, protože telefonní čísla nepoužívá, nechá je dočasně odpojit, přenesení je k jinému poskytovateli nebo je zruší, tak mu takové jednání nemůže jít k dobru a poskytovateli k tíži. Totéž platí, i pokud účastník služby nečerpá, protože k tomu zavedl příčinu porušováním svých povinností řádně a včas platit (protiprávní jednání nemůže jít účastníkovi řízení k dobru, tj. porušením povinnosti se bez sankcí zbavit svých smluvních povinností).

K oprávněnosti nároku na smluvní pokutu z rámcové smlouvy se navrhovatel odkazuje na rozhodnutí předsedy Rady Českého telekomunikačního úřadu čj. ČTÚ-12 491/2016-603 ze dne 5. 4. 2016 a čj. ČTÚ-60 593/2015-603 ze dne 30. 3. 2016, která dle jeho mínění potvrzují nárok na úhradu i v případě ukončení dílčích smluvních vztahů.

Zároveň odkazuje na § 300 a § 374 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, dle kterých se odpůrce nemůže zbavit odpovědnosti za uhrazení smluvní pokuty.

Navrhovatel proto žádá, aby bylo napadené rozhodnutí ve výrocích II. a III. zrušeno a věc vrácena k dalšímu řízení, příp. aby byly tyto výroky změněny tak, že se nároku navrhovatele vyhovuje.

Správní orgán I. stupně vyzval odpůrce dopisem ze dne 8. 6. 2016 k vyjádření se k rozkladu. Odpůrce se k rozkladu nevyjádřil.

Správní orgán I. stupně neshledal důvod pro postup dle § 87 správního řádu (tzv. autoremedura) a dle § 88 odst. 1 správního řádu postoupil správní spis odvolacímu správnímu orgánu spolu se svým stanoviskem.

Podle § 123 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích o rozkladu proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně rozhoduje předseda Rady Českého telekomunikačního úřadu (dále jen „*správní orgán II. stupně*“).

Dle § 129 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích rozhoduje Český telekomunikační úřad spory mezi osobou vykonávající komunikační činnost na straně jedné a účastníkem, popřípadě uživatelem na straně druhé, na základě návrhu kterékoliv ze stran sporu, pokud se spor týká povinností uložených tímto zákonem nebo na jeho základě.

Podle § 64 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích je účastník povinen uhradit za poskytnutou službu cenu ve výši platné v době poskytnutí této služby.

Na základě podaného rozkladu byl v souladu s § 89 odst. 2 správního řádu přezkoumán soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které jeho vydání předcházelo, s právními předpisy, a dále v souladu s § 141 odst. 9 správního řádu správnost napadeného rozhodnutí v rozsahu námitek uvedených v rozkladu. K rozkladu navrhovatele správní orgán II. stupně uvádí následující.

Předně je nutné konstatovat, že uplatněný rozklad navrhovatele napadá toliko výrok II. a III. rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Ve smyslu § 82 odst. 3 správního řádu nenapadený výrok I. rozhodnutí nabyl právní moci a stal se vykonatelným.

Dále je nutné poznamenat, že dne 1. 1. 2014 nabyl účinnosti zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, a v souladu s ustanovením § 3028 odst. 3 tohoto zákona se řídí jiné právní poměry vzniklé přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, jakož i práva a povinnosti z nich vzniklé, včetně práv a povinností z porušení smluv uzavřených přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, dosavadními právními předpisy, tj. v tomto případě je věc posuzována dle zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník (v textu též „občanský zákoník“), a zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník (v textu též „obchodní zákoník“). Není tedy žádný důvod, aby správní orgán II. stupně posuzoval předmět tohoto správního řízení (tj. smluvní pokutu) dle jiného právního předpisu než správní orgán I. stupně.

Po posouzení předmětné věci, s ohledem na rozklad navrhovatele, je třeba konstatovat, že rozklad je nedůvodný a že správní orgán I. stupně rozhodl správně, když nároku na smluvní pokutu nevyhověl.

V daném případě je rozhodující posoudit oprávněnost nároku navrhovatele na zaplacení smluvní pokuty vyúčtované dle čl. 3.4 RD ve výši rozdílu mezi dohodnutým MMP a skutečně využitými službami při suspendaci telefonních stanic. K tomu správní orgán II. stupně uvádí následující.

Správní orgán II. stupně má za prokázané, že mezi navrhovatelem a odpůrcem došlo k uzavření RD, podle které se odpůrce zavázal, že každý měsíc dosáhne průměrné minimální vyúčtované částky ve výši 4.000,- Kč. Jelikož odpůrce své smluvní finanční závazky vyplývající z RD neplatil, přistoupil navrhovatel k přerušování poskytování služeb odpůrci. Za toto období navrhovatel odpůrci vyúčtoval smluvní pokutu dle článku 3.4 RD, kdy tento praví, že „V případě, že Účastník poruší závazek z předchozí věty¹, sjednávají smluvní

¹ „Účastník se zavazuje, že po dobu trvání této Dohody neklesne součet jeho plateb za Služby za tři po sobě jdoucí zúčtovací období včetně plateb Dalších účastníků pod trojnásobek minimální částky 4 000 Kč bez DPH (dále jen „Minimální částka“).“

strany k tíži Účastníka smluvní pokutu ve výši trojnásobku Minimální částky a výše měsíčního vyúčtování za Služby odebrané Účastníkem (spolu s Dalšími účastníky) bez DPH za příslušné tři po sobě jdoucí účtovací období, kdy poruší svůj závazek z předchozí věty.“. Z tohoto znění RD vyplývá, že mezi stranami byla sjednána povinnost zaplatit smluvní pokutu odpůrcem navrhovateli v případě, že odpůrce poruší svůj závazek plnit RD podle podmínek zde uvedených. Institut smluvní pokuty zde má funkci především zajišťovací, posléze sankční a jeho účelem je odradit účastníka smlouvy od jejího porušování, resp. neplnění.

Z důvodu neplacení jednotlivých vyúčtování navrhovatel přestal odpůrci poskytovat služby elektronických komunikací (došlo k jejich suspendaci), ale navrhovatel i tak požadoval po odpůrci zaplacení smluvní pokuty podle čl. 3.4 RD. Odpůrce se tak dostal do situace, kdy přes veškerou snahu a dobrou vůli by nebyl schopen splnit smluvní závazek dosáhnout hranici MMP tak, jak se k tomu zavázal. Po nesplnění této povinnosti, kterou bylo za daných okolností nereálné splnit, mu byla vyúčtovaná smluvní pokuta jako sankce za nesplnění této povinnosti.

V případě, kdy je to navrhovatel, kdo nesplnil svůj závazek ze smlouvy (řádně poskytovat objednané služby), nelze mu přiznat za dobu, kdy služby odpůrci neposkytoval, jakékoliv nároky, tedy ani smluvní pokutu. V případě, kdy k přerušení poskytování služeb přistoupí navrhovatel ve snaze donutit účastníka smlouvy plnit jeho finanční závazky, dochází k absurdní situaci, kdy navrhovatel znemožňuje využití služby a současně požaduje smluvní pokutu za její nevyužívání. Tímto v podstatě nutí účastníka smlouvy (odpůrce) platit smluvní pokutu v maximální možné výši, neboť v daném případě výpočet smluvní pokuty závisí od skutečného využití služeb. Výše smluvní pokuty se totiž poměrně snižuje v závislosti na rostoucím objemu čerpaných služeb, konkrétně výše smluvní pokuty se rovná výši rozdílu mezi výší plnění, ke kterému se odpůrce zavázal, a mezi výší plnění, kterou skutečně dosáhl. Výše smluvní pokuty, která má podle smluvního znění záviset plně na jednání odpůrce, tak v tomto případě plně závisela na jednání navrhovatele, který svým konáním znemožnil odpůrci využívat poskytované služby alespoň v nějaké míře, tj. dostát závazku podle smlouvy alespoň v minimální výši, a tím pádem poměrně ponížít smluvní pokutu o tu míru využívání služeb, kterou by reálně prokázal. Navrhovatel svým jednáním v konečném důsledku svévolně rozhodl o povinnosti odpůrce zaplatit smluvní pokutu v maximální možné výši.

Konečně platí, že smluvní pokuta je v akcesorickém vztahu k hlavnímu závazku. Nelze proto smluvní pokutu požadovat za období, kdy odpůrce nemohl službu užívat, jelikož přerušením poskytování služeb navrhovatel znemožnil odpůrci splnit hlavní závazek.

Ustanovení § 64 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích stanoví, že účastník, který je koncovým uživatelem, popřípadě uživatel veřejně dostupné služby elektronických komunikací, je povinen uhradit za poskytnutou službu cenu ve výši platné v době poskytnutí

této služby. Ustanovení § 545 odst. 1 občanského zákoníku stanoví, že „*nevyplývá-li z ujednání o smluvní pokutě něco jiného, je dlužník zavázán plnit povinnost, jejíž splnění bylo zajištěno smluvní pokutou i po jejím zaplacení.*“. Nevyplývá-li tedy ze smluvního ujednání nic jiného, odpůrce není zproštěn zaplacením smluvní pokuty povinnosti splnit závazek. Je tedy zároveň povinností navrhovatele umožnit odpůrci užívat služby. V důsledku nesplnění povinnosti, na kterou se smluvní pokuta vztahuje, vzniká vedle trvajících původního závazku další povinnost k úhradě smluvní pokuty. Odpůrce byl tedy povinen jak k zaplacení smluvní pokuty, tak ke splnění závazku dosažení minimální měsíčně vyúčtované částky. Navrhovatel ale vlastním jednáním neumožnil splnění smluvního závazku dosáhnout MMP, a smluvní pokuta za toto období mu proto nenáleží.

Ve světle výše uvedené argumentace se zdá námitka navrhovatele § 300 a § 374 obchodního zákoníku (nemožnost zbavení se odpovědnosti za uhrazení smluvní pokuty) jako nepřiléhavá, neboť navrhovatel sám svým aktivním jednáním (suspendací poskytování služeb elektronických komunikací) vytvořil odpůrci absolutní překážku pro splnění podmínek sjednaného MMP, čímž autoritativně rozhodl o jeho povinnosti platit smluvní pokutu za nedodržení MMP v maximální výši.

K navrhovatelem uvedeným rozhodnutím správního orgánu II. stupně je nutné uvést, že z nich nelze učinit závěr stran oprávněnosti nároku na uhrazení smluvní pokuty za MMP po suspendaci služeb:

- v rozhodnutí čj. ČTÚ-60 593/2015-603 je stěžejní otázka nikoli suspendace služeb jako v tomto případě, ale snížení počtu účastnických smluv (SIM karet) – v daném případě je pak nerozhodné, zda je sjednané MMP dosahováno prostřednictvím 170 ks SIM karet, či pouze jednou SIM kartou, a proto musí být v případě ztížených podmínek při nedosažení dohodnutého MMP uhrazena smluvní pokuta za nedodržení MMP;
- v rozhodnutí čj. ČTÚ-12 491/2013-603 se správní orgán II. stupně zabýval otázkou zániku Rámcové dohody při zrušení poslední účastnické smlouvy a nutnosti dodržovat Rámcovou dohodou dohodnuté MMP, tj. nikoli otázka hrazení smluvní pokuty za nedodržení MMP při suspendaci služeb, jak je tomu v tomto případě.

Na základě uvedených rozhodnutí nelze dospět k závěru podsouvaného navrhovatelem stran oprávněnosti nároku na uhrazení smluvní pokuty při suspendaci služeb, a proto je třeba námitku navrhovatele považovat za bezpředmětnou a čistě účelovou.

Vzhledem k tomu, že výrok rozhodnutí týkající se uplatněného nároku je třeba považovat za správný, je třeba jako správný hodnotit i výrok III. týkající se částečného přiznání náhrady nákladů řízení navrhovateli, neboť tento odpovídá § 129 odst. 4 zákona o elektronických komunikacích.

Správnímú orgánu II. stupně není známa a ani ze spisového materiálu nevyplývá skutečnost, že by odpůrci, jako účastníci, který byl v řízení o rozkladu plně úspěšný, vznikly v rámci řízení o rozkladu náklady ve smyslu § 129 odst. 4 zákona o elektronických komunikacích, z tohoto důvodu se náhrada nákladů rozkladového řízení ani jedné ze stran nepřiznává.

Vzhledem k výše uváděným skutečnostem bylo podle § 123 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích rozhodnuto tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí se podle § 91 odst. 1 ve spojení s § 152 odst. 4 správního řádu nelze odvolat.

Ing. Mgr. Jaromír Novák
předseda Rady
Českého telekomunikačního úřadu